

קינה על הסתלקות הצדיק

מיוסד ע"פ י"ב התורות הראשונות מליקו"מ, וע"פ י"ב התיבות המתחילות את הפסוקים הראשונים במגילת איכה.

רוב הבתים הם על דרך אבלות והתעוררות, ובתים חיצ"ל על דרך ההתחזקות והנחמה.

איכה אבדו תפלותינו,

ועד מתי נקוה לביאת חמה,

ונפל חננו ברבוי עונותינו,

ונעבד פסוּכִים באַסְפֵּקְלִיָּה עמומה.

ולא עמדה לנו חַכְמָתנו,

היו. כי ע"י החכמות חיצוניות נטמא ונאטם מוחו, ולא יוכל לשמוח מהמצווה, ולידע בין קודם גז"ד לאחר גז"ד. (כי לא יקבל דברי הצדיק המודיע במאמריו).

בחֶסְרוֹן בְּרֶכֶת אֲבִינוּ.

וַיֵּצֵא לֹא יֵצְאוּנוּ לְהִלָּחֵם בַּמַּחֲלָל,

עיונותינו. כמבואר בלשון המאמר. ולא עמדה. ע"פ לשה"כ בקהלת ב, ט. בחסרון. שברכת יעקב היא בחינת הנו"ן הקודמת לחי"ת.

אך אַת מוֹחֲרָפְנוּ חֲשָׁנוּ לְקַלָּל,

ולא הַמְתָּנוּ עֲדֵי נִתְחַלָּל,

בְּכֶה נִבְכָּה וְאִין,

מִחוֹסֵר קִבְלָת בְּקִיאוֹתֵנוּ מִהַמְתַּפַּלָּל.

כִּי בְּחֶסְרוֹן כְּלֵי הַזֵּין,

במחלל. הוא עמלק אשר נצטוונו לצאת להילחם בו ולהרבות כבוד המקום, אך הרבנו כבוד עצמנו כשחשנו לקלל מחרפנו. מהמתפלל. הוא משה הנותן ליהושע דרכי הבקאות, בתפילתו בעת המלחמה.

יָבוֹא קְלָקוֹל הָעֵין,

וְהִיתָה כְּמִנְחָתוֹ שֶׁל קִין.

זְכָרָה נִשְׁוֹאֵינוּ אֲשֶׁר הָיוּ בְּסִינִי,

בכה נבכה... קלקול העין. כי המחשבות זרות באות מקלקול העיניים, והם עצמם מה שגדמה לו שהשי"ת לא שומע אותו. בחסרון. הניתן מיוסף בהתקשרותנו אליו. של קין. אשר לא שעה אליה ה'.

וְעַתָּה הַזְדַּהֲמָנוּ כְּבִשְׂאֵלַת חֲנִי,

מִרְעוּת עֲצוֹתֵיהֶם שֶׁל כָּל שְׂכֵנִי,

עַד שֶׁלֹּא אוֹכַל לִפְרֹשׁ אֶת כְּפִי.

גָּלְתָה יְהוּדָה וְנִפְגַּם הַנֶּגֶן,

וְשִׁשּׁוֹן וְשִׁמְחָה לֹא יִשְׁיֹגוּ,

שאלת חני. מובאת בסוף המאמר לענין פנה"ב. שכני. העקרבים הסובבים להר סיני. לפרוש את כפי. כי מצרים הוא הפך הניסים, והם בחינת העצות רעות.

בִּירִידַת מִנֵּגַן בָּשָׂר וְהַגּוֹן,

חֲטָא כִּי יָבוֹא מִקְלָקוֹל הַיְסוּדוֹת,

אֲשֶׁר לְכַף זְכוּת יְדוֹן.

יִכְפֹּר עַל יְדֵי הַמְּשַׁכֵּת יו"ד גִּימ' ל מְדוּת,

גלתה. כי עכשיו הניגון בגלות ונפגמה הנגינה. וששון ושמחה. ע"פ לשה"כ בישעיהו לה, י. שיהיה בחזרתנו מן הגלות. גם בדרך דרוש ירמוז לסיומן קב"ו שהרשעים מנגנים ניגוני יללה ועצבות.

הַמְּכַנְיָעִים סַעֲרַת בְּעָלֵי בְּגִידוֹת,

וְרוּחַ כָּל מַעֲרִימֵי סוּדוֹת.

דְּרָכֵי הַקֶּדֶשׁ אֲבָדְנוּ,

י"ג מידות. הנמשכים מן הצדיק ע"י האנחה.

וּבִקְצִיצִים וּפְחָתִים מַעֲדָנוּ,

טְמֵאָתָהּ שֶׁל מִצְרִים סָבְכָה תְּהַלְתָּנוּ,

וְשֵׁנֵי הַשְּׁמוֹת לֹא אֲחָדְנוּ,

עַד שֶׁהִתְרַחֲקָה הָרֶבֶה מִמִּטָּנוּ,

כִּי מִן הַצַּדִּיק נִפְרָדְנוּ.

וְאַמְתַּת דְּבוּרָנוּ הוּא תִקְנֵתֵנוּ,

שני השמות. הוי"ה אלקים, שמתחברים ע"י ג' בחינות התקרבות.

אך יָבוֹא רַק עַל יְדֵי הַתְּקַשְּׁרוּתֵנוּ.

הָיוּ מִחֻשְׁבוֹתֵינוּ חֲכָמָה פְּגוּמָה,

טמאתה של מצרים. שמצרים הם הקליפות המסובבים את התפילה.

עַד שֶׁגִּלְגַּלְתָּנוּ נַעֲשִׂית אֲטוּמָה,

יְדוֹ אֲשֶׁר שָׁלַח הַדּוֹד,

וְחֻמוֹקֵי הַיָּרֵךְ הַמָּה הַסּוֹד,

יֵאִירוּ וַיִּבְטְלוּ כָּל בְּעָלֵי כְבוֹד,

כִּי בְרוּחַ הַצַּדִּיק, הַכֹּל יַעֲמֵד.

ידו. כמבואר במאמר שאלו הפסוקים הם בחינת הנגלה והנסתר, המאירים ע"י רוח הצדיק המבטלת בעלי גאווה ואל אחר. הכל יעמד. וכמבואר במאמר שעמידה היא בחינת אמונה.

כָּל מַדְרֵגָה פְּחוּתָהּ וּשְׁמוּרָהּ,

יִכְנִים לָנוּ מִשָּׁה תְּבוּנוֹת הַתּוֹרָה,

רַק אִם לֹא נִפְגַּם בַּמּוֹרָה,

אֲזִי אֲמִירָה תִּתֵּן הָאֶרֶץ.

ושמורה. היינו שהיא ג"כ בבחינת שמירת הברית, עכ"פ בבחינה נמוכה.

לֹא יָבוֹא נִפְתָּל אוֹ עֶקֶשׁ,

בְּתוֹרַת הַתֵּנָא לְתַלְמִיד הַמִּבְקֵשׁ,

אֶךְ לְלוּמַד אֲשֶׁר מִתְנַקֵּשׁ,

יִהְיֶה זֶה לוֹ לְמוֹקֵשׁ.

לתלמיד. של הצדיק, שבלימודו עומד בין תרין צדיקים. יהיה זה. ע"פ לשה"כ בשמות י, יז. היינו פשעים יכשלו במ.